

MEMO AAN DE GEMEENTERAAD

Aan De gemeenteraad
Datum 14 januari 2014
Onderwerp Beantwoording schriftelijke vragen VVD onderhoud basisscholen
Van Het college
Ons kenmerk 138356
CC

Geachte dames en heren,

Kennisnemen van
Beantwoording schriftelijke vragen VVD

Inleiding

In 2015 worden de financiële middelen van onderhoud primair onderwijs van de gemeente naar het bevoegd gezag overgeheveld. Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor zowel de gemeente als het bevoegd gezag. De VVD wil weten hoeveel budget er is voor onderhoud en of er achterstallig onderhoud is.

Kernboodschap

De rijksvergoeding voor onderwijshuisvesting is onderdeel van de brede algemene uitkering van het rijk aan de gemeente en is niet gespecificeerd of "gelabeld" (geen doeluitkering).

Binnen onze Programmabegroting is voor dit doel structureel € 72.000 geraamd. Het rijk heeft voorsnog aangekondigd dat, berekend naar de situatie van onze gemeente, per 1 januari 2015 €160.000 aan de algemene uitkering wordt onttrokken in verband met de overheveling naar het primair onderwijs.

De toelichting op wetsvoorstel, waarin de overheveling van verantwoordelijkheid naar het primair onderwijs wordt geregeld, spreekt over een koude overdracht van het budget. Onderzocht moet worden wat deze wijziging betekent voor de scholen en de begroting.

Het is, na een kleine rekensom, niet ondenkbaar dat de gemeente door deze aangekondigde maatregel er € 88.000 bij inschiet. De gevolgen van de wetswijziging zullen bij de opstelling van de Programmabegroting 2015 betrokken worden.

Is er wel of niet sprake van achterstallig onderhoud?

Er is geen recent onderzoek gedaan naar de staat van onderhoud van de schoolgebouwen. De onderhoudsmaatregelen die wij toetsen en uitvoeren vloeien voort uit het meerjarenonderhoudsplan dat in 2009 is geactualiseerd met de firma Planon.

Wij hebben niet de indruk dat sprake is van achterstallig onderhoud aan de schoolgebouwen.

Wanneer de rijksmaatregel wordt doorgezet dat de verantwoordelijkheid voor het onderhoud in handen overgaat van het primair onderwijs zal de staat van onderhoud wel opnieuw dienen te worden geïnventariseerd. Dit is van belang voor de besprekingen over de overdracht van verantwoordelijkheden en de condities waaronder dit gebeurt.

Voor achtergrondinformatie over de huidige werkwijze inzake onderwijshuisvesting verwijzen we u naar de toelichting bij de beantwoording (bijlage).

Vervolg

Het verloop en de behandeling van de wetswijziging worden door ons gevolgd. In overleg met het bevoegd gezag zal tot verdere uitwerking worden overgegaan. Wij informeren u over de eventuele consequenties van deze veranderingen.

Bijlagen

137364 Schriftelijke vragen VVD
138357 Toelichting beantwoording vragen

Met vriendelijke groet,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Hans-Christoph Wagner

Hofhoek 5
3176 PD Poortugaal
Postbus 1000
3160 GA Rhoon
Telefoon 010 506 11 11
Fax 010 501 81 80
www.albrandswaard.nl

Bijlagen: Toelichting beantwoording schriftelijke vragen VVD.

De VVD fractie heeft naar aanleiding van de ontwikkeling van de overheveling van het budget onderhoud van de gemeente naar het schoolbestuur vragen gesteld. In deze toelichting bieden wij u achtergrondinformatie bij onze beantwoording.

Wij hebben inzichtelijk gemaakt:

- wat de huidige verantwoordelijkheid van de gemeente inhoudt;
- wat voorzieningen in de huisvesting zijn en
- hoe de financiële stromen nu lopen.

Zorgplicht

De gemeenten hebben vanaf 1997 de verantwoordelijkheid voor taken en middelen ten aanzien van de huisvesting voor primair en voortgezet onderwijs. De zorgplicht voor de gemeente betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor een goed niveau van de voorziening huisvesting onderwijs die:

- gelegen zijn op het grondgebied van de gemeente en
- betrekking hebben op schoolgebouwen van primair, (voortgezet) speciaal en het voortgezet onderwijs.

De gemeente kan aan deze verantwoordelijkheid op twee manieren vorm en inhoud geven, door:

1. het vaststellen van huisvestingsverordening;
2. besluiten tot een vorm van doordecentralisatie.

Er is in onze gemeente destijds gekozen voor het vaststellen van een verordening. De in omloop gebrachte wetswijziging vormt –in effect- een van bovenuit (rijk) opgelegde vorm van doordecentralisatie (decentralisatie onderhoud).

Wat zijn voorzieningen in de huisvesting?

De voorzieningen die hiertoe behoren zijn limitatief opgenomen in onderwijswetten. Voor deze voorzieningen kunnen de bevoegde gezagsorganen (schoolbestuur) een aanvraag tot bekostiging indienen bij de gemeente.

Het betreft de volgende voorzieningen:

- voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen bestaande uit;
 - nieuwbouw
 - in gebruik geven van een bestaand gebouw of gedeelte daarvan
 - verplaatsing bestaand gebouw of gedeelte daarvan
 - terrein (doordecentralisatie)
 - eerste aanschaf onderwijsleerpakket en meubilair
- Uitbreiding van de voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen;
- Medegebruik van een ruimte die geschikt is voor het onderwijs;
- Herstel van constructiefout aan het gebouw, alsmede herstel en vervanging in verband met schade aan het gebouw, onderwijs leerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheid;
- Aanpassingen met uitzondering van aanbrengen invalidetoilet en het toegankelijk maken van het gebouw voor gehandicapten (doordecentralisatie);
- Vervanging binnen kozijnen en binnendeuren inclusief hang- en sluitwerk, algehele vervanging radiatoren, convectoren en leidingen voor cv alsmede onderhoud aan de buitenzijde van het gebouw m.u.v. het buitenschilderwerk (doordecentralisatie).

Financiële middelen

De financiële middelen worden door het Rijk overgeheveld naar het gemeentefonds en via een bepaalde verdeelsleutel toegevoegd aan de algemene uitkering die een gemeente uit het gemeentefonds ontvangt.

De niet geormerkte budgetten (algemene uitkering uit het Gemeentefonds) zijn inzet van lokale politieke afwegingen. Daarin schuilt een risico voor scholen en schoolbesturen. Gemeenten beslissen vrij over de omvang van de huisvestingsbudgetten.

Huisvestingsverordening

Nu zijn de schoolbesturen overigens niet helemaal aan de “vrije afweging” van het lokale bestuur overgeleverd. In verschillende wetten wordt bepaald dat de gemeenteraad voor de in de wet met name omschreven voorzieningen in de huisvesting een verordening vaststelt waarin criteria, de normeringen en de procedures voor de behandeling en toekenning van aanvragen voor voorzieningen in de huisvesting zijn omschreven. De wetgever schrijft voor dat gemeenten geen uitgaven doen voor scholen dan krachtens de wet. Verder schrijven wetten voor dat over (wijzigingen van de) onderwijshuisvestingsverordening altijd op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de schoolbesturen ter plaatse moet worden gevoerd.

Onze gemeente hanteert in de verordening de financiële normering uit de modelverordening van de VNG.

Aanvraag

Als een school opgenomen wil worden in het programma voor een voorziening in de huisvesting, dan moet dit worden aangevraagd. De gemeente heeft een meerjarenonderhoudsplan opgesteld om o.a. zo een koppeling te krijgen in het vermoedelijke tijdstip van daadwerkelijke kosten en de financiële mogelijkheden in het kader van meerjarenbegroting. Voordat er een voorstel wordt gedaan vindt er overleg plaats met de schoolbesturen in het OOGO. Tijdens dit overleg kan zienswijze worden ingediend of kan worden gereageerd, dit wordt meegenomen in het advies. Nadat het programma is vastgesteld, krijgen de schoolbesturen het besluit.

Zowel de gemeente als het schoolbestuur hebben een verantwoordelijkheid inzake het onderhoud aan het gebouw. In de volksmond wordt gezegd, dat de gemeente zorgt voor de buitenkant, het bevoegd gezag voor de binnenkant. De activiteiten die ten laste van de gemeente komen, moeten de schoolbesturen aanvragen via de verordening.

Uitgangspunt van de onderwijswetten is dat het bevoegd gezag juridisch eigenaar is van het schoolgebouw en –terrein. De juridisch eigenaar is op grond van de wet primair verantwoordelijk voor het in stand houden van het schoolgebouw en –terrein. Onder in stand houden wordt verstaan dat het bevoegd gezag als goed huisvader het schoolgebouw en –terrein beheert en exploiteert. Het bevoegd gezag is dus verantwoordelijk voor het (laten) uitvoeren van het jaarlijks en het niet-jaarlijks onderhoud van het schoolgebouw en –terrein. Voor het bekostigen daarvan ontvangt het bevoegd gezag een vergoeding van de minister van OCW (onderdeel van de jaarlijkse vergoeding Materiele Instandhouding, lumpsum vergoeding en van het college (voor het bekostigen van het onderhoud dat een voorziening huisvesting onderwijs is). Om voor deze laatste vergoeding in aanmerking te komen kan het bevoegd gezag een verzoek indienen bij het college.

Bij het indienen van een aanvraag voor onderhoud is een bouwkundige rapportage noodzakelijk, deze dient ter onderbouwing van de aanvraag. Voor het college is het een toetsingselement om de noodzaak te bepalen. De bouwkundige rapportage moet zodanig zijn opgesteld dat daaruit kan worden opgemaakt of het vervangen van het bouwkundig element bouwkundig (technisch)

noodzakelijk is en wat de gevolgen zijn als de aangevraagde voorziening huisvesting onderwijs niet wordt gehonoreerd. De bouwkundige rapportage heeft als onderdeel van de aanvraag heeft zodoende betrekking op een bouwkundig element van het totale gebouw en geeft geen inzicht in de te verwachten investeringen in het onderhoud van alle bouwkundige elementen van het schoolgebouw in de komende jaren.

Een bevoegd gezag beschikt over een meerjarenonderhoudsplan (MOP) waarin zijn opgenomen alle bouwkundige en technische elementen van het schoolgebouw, dus zowel die onderhoudselementen waarvoor het bevoegd gezag een vergoeding van het rijk ontvangt als waarvoor het bevoegd gezag de vergoeding bij het college kan aanvragen. Het geeft het bevoegd gezag inzicht in de toekomstige verplichtingen bouwkundig onderhoud van alle bouwkundige elementen van het schoolgebouw. Op basis hiervan kan het bevoegd gezag een meerjarenonderhoudsbegroting opstellen. Hierin kan een relatie worden gelegd met de te verwachten onderhoudsuitgaven, ontvangsten van het rijk en van het college. Hierdoor kunnen er keuzes worden gemaakt en is het een (financieel) sturingselement.

Gelet op het gezamenlijk belang van een meerjarenonderhoudsplan voor alle schoolgebouwen in de gemeente is het niet alleen wenselijk maar ook noodzakelijk dat op lokaalniveau gezamenlijk afspraken worden gemaakt over het opstellen van een MOP voor de schoolgebouwen. De doelstelling moet zijn dat het MOP wordt opgesteld op basis van voorafgestelde uitgangspunten (= minimaal kwaliteits of onderhoudsniveau) en dat de uitkomsten van het MOP basis zijn voor het bekostigen van de voorziening huisvesting onderwijs onderhoud. Planon Huisvesting B.V. heeft van de gemeente Albrandswaard opdracht gekregen voor het opstellen van een onderhoudsbeheersysteem. In 2004 is een onderhoudsbeheersysteem opgesteld dat is gebaseerd op een bouwkundig inventarisatie. De belangrijkste wijzigingen en aanvullingen hebben in 2005, 2006 plaats gevonden. De gemeentelijke MOP zijn opgesteld in 2008 en in 2009 voor het laatst herzien.

Wanneer het bevoegd gezag als goed huisvader heeft opgetreden zou achterstallig onderhoud niet mogelijk kunnen zijn. Alle aanvragen voor voorzieningen in de huisvesting worden in het OOGO besproken om zodoende overeenstemming te krijgen. In 2014 is er een bedrag van €7.865 toegewezen, In dat jaar is er een post vervangen dak van €69.000 afgewezen van De Wegwijzer ivm sloop. Hierbij is de opmerking geplaatst dat indien het niet doorgaat en overheveling plaatsvindt dit op op passende wijze wordt opgelost. In 2013 is er een bedrag van €18.664 onderhoud toegekend. Er hebben dat jaar afwijzingen plaats gevonden omdat dit geen voorzieningen waren in de huisvesting, er was 1 aanvraag onderhoud waarbij de noodzaak ontbrak een post van €1254,- . Deze hadden betrekking op 2012 en 2013. In 2011 zijn er geen onderhoudsaanvragen toegekend.

Is er nu wel of geen sprake van achterstalligonderhoud?

Uit de cijfers valt niet af te leiden of er sprake is van achterstallig onderhoud?

Door de huidige technische staat in kaart te brengen kan vast worden gesteld of er sprake is van achterstallig onderhoud. Mocht er achterstallig onderhoud zijn, kunnen de oorzaken hiervoor verschillend zijn. De verantwoordelijkheid kan bij de gemeente liggen of bij het schoolbestuur.

Antwoord vraag 2 t/m 5

Hiermee vervallen de overige vragen.

Tot slot

In de toelichting van het wetsvoorstel wordt gesproken over een koude overdracht van het budget. Er wordt onderzocht wat dit betekent voor de scholen en de begroting.

Schriftelijke vragen

Betreft: Schriftelijke vragen op basis van Reglement van Orde Art. 39
Onderwerp: **Onderhoud basisscholen**
Opsteller: Anneke van Klaveren
Datum: 27 november 2013

Aanleiding;

Vanaf 2015 wordt een groot deel van het budget voor onderhoud aan scholen overgeheveld van de gemeente aan de schoolbesturen. De gemeente is vanaf dat moment slechts nog verantwoordelijk voor uitbreiding en nieuwbouw.

Bij deze ontwikkeling heeft de VVD fractie de volgende vragen:

- 👉 Hoeveel budget is er op dit moment beschikbaar voor onderhoud aan basisscholen?
- 👉 Zijn er in Albrandswaard scholen met achterstallig onderhoud?
 - Zo ja, om welke gebouwen gaat het?
- 👉 Indien er achterstallig onderhoud is, welk bedrag is er in totaal nodig voor dit onderhoud van de basisscholen?
- 👉 Is er in dat geval een plan van aanpak betreffende de uitvoering van dit achterstallig onderhoud en bent u hierover in overleg met de desbetreffende schoolbesturen?
- 👉 Is er voor dat bedrag budget beschikbaar?

Namens de VVD fractie,

A. van Klaveren

t ■ 010-2033101
e ■ v.spruit@vvdalbrandswaard.nl
w ■ www.vvdalbrandswaard.nl

Secretariaat Fractie
p/a Amberhof 17
3162 RA Rhoon

**VOLKSPARTIJ
VOOR VRIJHEID
EN DEMOCRATIE**